

Alta kommune

Kultursektoren

Det Kongelige Kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Kultur- og kirkedep.
KU
02.03.2004
Ku2
2004 / 363 - 037

Deres ref

Arkiv
C00

Vår ref.
04/00309-005/SYBE

Dato
ALTA, 19.03.2004

HØRING - FORSLAG OM ENDRING AV LOV OM STADNAMN

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur behandlet overnevnte sak i sitt møte 09.03.04 i sak 0015/04 og vedtok vedlagte høring til forslag om endring av lov om stadnamn.

Med hilsen

for Sylvi Bellika
Jan H. Pettersen
kultursjef

Sylvi Bellika
førstekonsulent

Vedlegg

Saksprotokoll

KU-avd.
Saknr. 04 / 363 doknr. 37
Vedlegg nr. 1 / 1

Utvalg: Hovedutvalg for oppvekst, utdanning og kultur
Møtedato: 09.03.2004
Sak: PS 0015/04

Resultat: Annet forslag vedtatt

Arkivsak: 04/00309
Tittel: SP: FORSLAG TIL ENDRING AV LOV OM STADSNAMN -
HØRING

Hovedutvalg for oppvekst, utdanning og kulturs behandling:

Behandling:

Omforent forslag:

Under §11 strykes følgende setninger:

1. Imidlertid har en erfaring .....
2. Det anses unødvendig at .....
3. En slik framgangsmåte .....

Hovedutvalg for oppvekst, utdanning og kulturs vedtak:

Alta kommune v/Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur har følgende kommentarer til høringsuttalelsen om Lov om stadnamn:

§§ 4 og 5 (tidligere §§ 4 og 6) Reglar om skrivemåten/Fastsetjing av skrivemåten

En finner det helt riktig at kommunen bestemmer navn og skrivemåte på gater, veier, boligfelt, grender, tettsteder mv. Det må også kunne godtas at Statens kartverk gjør vedtak om skrivemåten av stedsnavn som skal oppføres på kart, spesielt der flere kommuner er involverte i samme sted og dermed også kartnavn.

Imidlertid vil det forekomme, og det har skjedd for Alta kommunes vedkommende, at navn fastsatt av kommunen og innarbeidet gjennom årelang bruk bl.a. på lokale kart, i forbindelse med regulering og til adressering, senere er tatt opp som navnesak med tanke på topografisk hovedkartserie 1:50000. I enkelte tilfeller har så navnekonsulentene underkjent den allerede vedtatte skrivemåten, uten å ta hensyn til at navnet i sin eksisterende form har vært i bruk gjennom flere slektsledd og er stedets offisielle navn. Dersom Statens kartverk holder seg til konsulentenes tilråding, slik kartverket gjerne gjør, får en to forskjellige utgaver å forholde seg til. Etter dagens praksis skal kommunen innrette seg etter kartverkets navnevedtak. Dette er selvsagt uheldig i de tilfellene vedtaket ikke faller sammen med det kommunen tidligere har bestemt og iverksatt. Det er ikke noen enkel sak å endre på en etablert skrivemåte, som kanskje også er innarbeidet som adresse. Her kan det derfor lett bli forskjell på lovens bokstav og praksis i kommunen.

I slike tilfeller bør Statens kartverk respektere de navnene kommunen tidligere har fastsatt.

For å unngå en ny prosess der det allerede eksisterer navn, med alt det arbeidet en slik saksbehandling medfører, bør det tilføyes i §5 - evt. tas med i forskriftene - at "der kommunen allerede har vedtatt navn, trenges det ikke ny behandling".

Dette sikrer lokaldemokratiet framfor byråkratiet.

Når det gjelder *rettskrivingsprinsipp* og *gjeldende rettskriving*, så har dette tidligere voldt problemer. En vil framholde at generelt bør gjeldende rettskriving legges til grunn. Alta kommune har hatt en sak gående, hvor navnekonsulentene nektet å godta vanlig flertallsending på bokmål for *vannene*, og foreslo i stedet *vannan*. Kommunen på sin side ønsket ikke noe "utvanning" av vårt skriftspråk og gikk inn for å følge læreboknormalen. Det bør nevnes at kommunen fikk medhold i klagenemnda.

Dette forhindrer ikke at også Alta kommune i mange tilfeller har holdt seg til *den lokale talemålsforma av namnet*. Det gjelder spesielt nedarvede stedsnavn, muntlig eller skriftlig overlevert fra tidligere generasjoner. I en del tilfeller er det også stedsnavn som kan ha sin opprinnelse i samisk eller kvensk, og som gjennom tidenes bruk har utviklet seg til det vi har i dag. Resultatet er ofte blitt "gode" navn med spesiell fortid og interessant kulturhistorisk utvikling, ikke sjelden med islett av to språk. Og det uten at de fins i dagens ordbøker.

Konklusjonen her er at det må gis mulighet for å ta vare på stedets og navnets egenart, iblant uten støtte i læreboknormal, men at gjeldende rettskriving likevel skal være det grunnleggende. Det må også den endrede loven gi rom for.

§9 (tidligere §3) Bruk av stadnamn

En merker seg at paragrafen har fått en mer klargjørende form. Det er riktig at to- og trespråklig kanaliseres til de stedene der de virkelig hører hjemme, og får sin plass der. Nå er det kommet inn at "samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk *som bur fast* på staden, skal til vanleg brukast av det offentlege på kart, skilt, i register m.m. saman med *eventuelt norsk namn*". Dette utdypes nærmere i departementets saksframlegg, hvor en finner formuleringen "... som benyttes av dem som til vanlig bor på stedet". I flg. §9 settes det altså som kriterier at det kvenske eller samiske navnet skal være i aktiv bruk av folk på stedet. Loven utelukker ikke muligheten for to- eller trespråklig på skilting m.v., men er med på å sikre at navnet kommer der beboerne vitterlig har ønske og behov for det, og ellers ikke. Dette bør alle være tjent med og kunne respektere.

Alta kommune er tilfreds med en slik klargjøring, som en for øvrig anser for å være logisk.

§11 (tidligere §9) Stadnamnkonsulentar

Det kan ofte være ønskelig, iblant også nødvendig, med navnekonsulenter. De skal i følge loven gi *retteleiing og råd*. En må kunne forutsette at den enkelte kommune innhenter de nødvendige opplysningene som må legges til grunn for sitt navneforslag. I hvert fall er det saksgangen i Alta. Vanlig praksis er at en kontakter folk i lokalmiljøet, samt søker i skrevne kilder, for å få mest mulig informasjon om navnets opphav og hvordan det har utviklet seg gjennom generasjoners bruk. Dersom konsulenttjenesten ønsker å vite noe mer, bør den gå tjenestevei tilbake til kommunen. Kommunen og konsulentene må arbeide sammen, ikke parallelt. Er konsulenttjenesten i tvil om fakta eller uenig med kommunen i dens vurdering, må det tas opp direkte med kommunen.

Arbeidsmåten og rutinene bør tas opp med konsulentene. En anmoder lovgiver og/eller de som utformer forskriftene om å ha denne problemstillingen for øyet.

Rett utskrift 10. mars 2004.

Torunn Gallavara
sekretær

Utskrift: Kultursektoren v/Sylvi Bellika.